

Verslag vergadering opstart Zoogdierenwerkgroep Waas, Durme & Schelde*

23 mei 2016, 20u

Bezoekerscentrum Molsbroek, Molsbergenstraat 1, Lokeren

Aanwezig: Rika Van de Walle, Sarah De Saeger, Philippe Cattelain, Rudi Goossens, Frans Van Havermaet, François DHollander, Laurent Van den Bergh, Carlos Steeman, & Joris Everaert (verslag).

Verontschuldigd: Karien Tits, Carolien Tas, Kris Peeters, Steven Goossens, Raphael Windey, Arno Thomaes.

1. Inleiding en aanleiding voor opstart regionale werkgroep

Na een korte voorstelling van de aanwezigen, werd de aanleiding voor de opstart van een regionale zoogdierenwerkgroep besproken.

-Vanuit Natuurpunt Hamme was er een idee voor de oprichting van een lokale zoogdierenwerkgroep samen met de burens van over de Schelde ('s Heerenbosch), maar zij zien een meerwaarde om het ook breder open te trekken tot de regio van de Wase Koepel voor Natuur.Studie (WAKONA). In het gebied van NP Hamme en 's Heerenbosch is er o.m. al een muizenmeetnet en men ook meer werken rond andere zoogdieren.

-Vanuit vzw Durme werd ook al gedacht aan de oprichting van een eigen zoogdierenwerkgroep of kern binnen een overkoepelende werkgroep. Bij vzw Durme is er o.m. al onderzoek/bescherming van vlermuizen, bevers, boommarters, wildcamera's, enz. Gezien het beperkt aantal actieve mensen in zoogdierenonderzoek, zou de optie overkoepelend een meerwaarde kunnen hebben.

2. Opstart, doelstellingen, structuur en werking van de regionale werkgroep

Alle aanwezigen zien het zitten om vanaf heden een zoogdierenwerkgroep te starten voor de WAKONA regio en incl. het gebied van NP 's Heerenbosch. We vormen een werkgroep in samenwerking met o.a. de afdelingen van Natuurpunt en vzw Durme. Als naam kan bijvoorbeeld 'Zoogdierenwerkgroep Waas, Durme & Schelde' gebruikt worden. Het werkingsgebied omvat het Waasland inclusief Berlare, Zele, Hamme (zie kaartje op www.wakona.be) en Baasrode, Buggenhout, Lebbecke, Wieze.

Er zal nog teruggelinkt worden met het WAKONA team, Natuurpunt afdelingen binnen WAKONA, Natuurpunt Studie (zoogdierenwerkgroep Natuurpunt) en vzw Durme.

Doelstellingen

-Een boost geven aan zoogdierenonderzoek in ruwweg de regio van de Wase Koepel voor Natuur.Studie (WAKONA) en omgeving, coördineren en uitvoeren van onderzoek en meer mensen ervoor warm maken, betere communicatie en afspraken tussen lokale vrijwilligers en afdelingen/verenigingen, kortom het hele idee zoals dat ook achter WAKONA zit.

Structuur en werking

-Voorzitter/algemeen verantwoordelijke: Joris Everaert

-We vormen een werkgroep binnen WAKONA.

-We zijn hierbij ook een erkende werkgroep voor o.a. Natuurpunt Studie en vzw Durme, eventueel met een eigen regioscherm in waarnemingen.be

-We hebben een webpagina binnen de WAKONA website.

-Daar waar mogelijk werken we met lokale kernen en/of thematische kernen (bv. vanuit Hamme/'s Heerenbosch, NP-Wal, vzw Durme,..., maar ook bv. kern vlermuizen) die op dat lokaal niveau/thema kunnen aangesproken worden.

-We komen bij voorkeur twee keer per jaar samen.

3. Onderzoek en activiteiten

3.1 Algemeen muizenonderzoek (inventarisaties en muizenmeetnetten)

- Nu al muizenmeetnet lijnen in o.a. Hamme en 's Heerenbosch, Sint-Niklaas;
- Ook al inventarisaties in Lokeren, Moerbeke, Wachtebeke;
- Bijkomende te plannen lijnen in o.a. Sinaai,... (later te bekijken);
- We plannen inventarisaties in enkele reservaten;
- Oproep lanceren om ook valletjes op vraag te plaatsen in tuinen (nog concreet maken).

Meer info over het muizenmeetnet:

<http://www.zoogdierenwerkgroep.be/studie/onderzoeksprojecten/jaar-van-de-muis/muizenvangers>

3.2 Waterspitsmuis onderzoek:

We trachten in verschillende gebieden (o.a. Hamme en Lokeren) waterspitsmuizen te vinden. Concrete afspraken volgen later. Meer info over aanbevolen methodes (via Rika):

<http://www.zoogdierenwerkgroep.be/studie/onderzoeksprojecten/waterspitsmuis>

3.3 Boomarter en andere marters:

- We bekijken de mogelijkheden om gecoördineerd wildcamera's te plaatsen in diverse gebieden.
- We trachten ook natuurverenigingen, overheden e.a. te ondersteunen met onderzoek en sensibilisering.

3.4 Vleermuisonderzoek

-De coördinatie van gewestelijke projecten (vooral de wintertellingen) blijft bij de Vleermuizenwerkgroep Oost-Vlaanderen, maar de regionale zoogdierenwerkgroep kan daarbij betrokken worden, o.m. om meer geïnteresseerden te krijgen.

-De zoogdierenwerkgroep kan vooral ook trachten om op regionaal niveau aan batdetector onderzoek te doen en geïnteresseerde mensen te helpen. We vragen na bij de vleermuizenwerkgroep of er batdetectors ter beschikking kunnen worden gesteld. We vragen via WAKONA ook of onze zoogdierenwerkgroep eventueel over een automatische detector kan beschikken die dan in verschillende reservaten kan worden ingezet.

-Bij vzw Durme is er o.m. in 2016 een vervolg van het soortenbeschermingsproject 'vleermuizen in het Waasland met bijzondere aandacht voor de mopsvleermuis' (provinciale steun), alsook een inventarisatie in kader het natuurinrichtingsproject (NIP) Berlarebroek - Donkmeer.

-In Hamme en omgeving wil men ook meer met vleermuizen bezig zijn.

-Op Linkeroever gaat het batdetector onderzoek vooral via het INBO.

3.5 Sensibilisering van natuurschade door menselijke ingrepen en katten

-Nuttig voor o.m. vleermuizen, muizen, vogels,...

-Ook kennis, via o.m. "Wat vangt de kat":

<http://www.zoogdierenwerkgroep.be/studie/onderzoeksprojecten/jaar-van-de-muis/wat-vangt-de-kat>

3.6 Zoogdierencursus

-Mede via WAKONA/Natuurpunt Zuid-Waasland & Hamme en de Vlaamse Zoogdierenwerkgroep (Rika) zijn er plannen voor een zoogdierencursus. Er werd aan Joeri Cortens (Natuurpunt CVN) al gevraagd voor een mogelijk programma. De regionale zoogdierenwerkgroep kan dit mee ondersteunen/plannen. Onze visie voor de cursus:

-liefst regionaal gericht (WAKONA) maar optie provinciaal is te bespreken als het gespecialiseerde modules zijn (mogelijk anders te weinig volk?).

-best in modules waar de mensen apart kunnen op inschrijven, per module ca. 1 theorieles en 2 à 3 excursies.

-module grote land- en watergebonden zoogdieren, incl. spoorzoeken, april-mei 2017.

-module marters, incl. spoorzoeken, april-mei 2017.

-module muizen, sept.-okt. 2017.

-module vleermuizen, sept.okt. 2017.

De theorielessen bij voorkeur centraal in de regio (maar zie boven ivm. eventueel provinciaal), de excursies divers (voor grote zoogdieren eventueel zelfs bv. ardennen?).

Locaties e.d. zijn later te bekijken (contact o.a. Frans voor eventuele mogelijkheden in Hamme).

We zullen onze visie bespreken met WAKONA/NME Natuurpunt Zuid-Waasland/Natuurpunt Hamme en Joeri Cortens, en dan concrete plannen maken.

De vergadering werd afgesloten rond 22u20

* voorstel naam van de regionale werkgroep:

Zoogdierenwerkgroep Waas, Durme & Schelde*

OK voor iedereen? (opmerkingen kunnen per mail)